

การศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล

THE STUDY ON APPLYING SCAFFOLDING STRATEGY TO PROMOTE SELF-DIRECTED LEARNING FOR LEARNERS IN THE DISTANT LEARNING SYSTEM

ผู้ทำวิจัย

นพมาศ ปลัดทอง¹Noppamas Paludkong¹
noppamaspal@gmail.com

กรรมการควบคุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยดา สมบัติวัฒนา²
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศรา พิงโพธิ์สม³

Advisor Committee

Asst. Prof. Dr.Piyada Sombattwattana²
Asst. Prof. Dr.Narisara Peungposop³Received: June 17, 2019
Revised: October 10, 2019
Accepted: October 21, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล ออกแบบการวิจัยด้วยการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล ชั้นปีที่ 1 จำนวน 90 คน แบ่งกลุ่มแยกตามหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน คือ กลุ่มทดลอง A กลุ่มทดลอง B และกลุ่มควบคุม C เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยด้านความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง 2) ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยด้านความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053) ผู้เรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ไม่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ทั้งด้านความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระหว่างกลุ่มทดลอง A กับ กลุ่มทดลอง B และกลุ่มทดลอง A กับกลุ่มควบคุม C มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยเสนอแนะว่า การนำเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ไปใช้จัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดผู้ช่วยสอนควรได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ด้วย

¹นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

^{2,3}อาจารย์ประจำ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำสำคัญ: การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ ระบบการศึกษาทางไกล

ABSTRACT

This research aims to study the outcomes of applying scaffolding strategy on self-directed learning of distant learners. The research is quasi experimental. The sample groups consisted of 90 freshmen students from distant learning system, divided into 3 groups according to their instructional units. Each group made of 30 students: sample group A, sample group B, and control group C. Data collections were accomplished by self-directed learning assessments which were taken 6 times, 3 hours each, 18 hours in total. Data analysis was done by multivariate analysis of variance (MANOVA).

The research result indicated that 1) learners had higher average score on readiness, learning ability, and self-directed learning behavior after using scaffolding strategy, 2) learners under the care of lecturer who used scaffolding strategy in cooperation with teaching-assistant who practiced scaffolding strategy, had higher average score on readiness, learning ability, and self-directed learning behavior compared to those who enrolled in usual learning strategy at statistically difference .05, 3) learners under the care of lecturer who used scaffolding strategy in cooperation with teaching-assistant who practiced scaffolding strategy, had higher score of self-directed learning compared to those who studies with lecturer who used scaffolding strategy but without teaching-assistant who practiced scaffolding strategy at statistically difference .05. In paired-comparison on readiness, learning ability, and self-directed learning behavior, the research found that sampling group A and B as well as sampling group A and controlled group C were significantly different at statistical level .05. In order to maximize the potential of employing scaffolding strategy to manage distant learning system, teaching-assistant supposed to be trained to use scaffolding strategy.

Keywords: Self-Directed Learning, Scaffolding Technique, Distance Education System

บทนำ

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 กล่าวถึงการจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง หลักการจัดการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลางาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย ระบบการศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาในอีกรูปแบบที่เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษามากขึ้น

เนื่องจากสามารถกระจายความรู้ไปสู่ผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกล เน้นสนับสนุนผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ปัจจุบันเมื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนามากขึ้น เครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลก็ได้ถูกพัฒนาขึ้นหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้พร้อมกันเป็นจำนวนมาก แต่ไม่ว่าจะมีการพัฒนาโดยใช้วิธีการ หรือเครื่องมือต่าง ๆ มากขึ้น ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดจึงอยู่ที่ตัวผู้เรียนนั่นเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นหลักการทางการศึกษาที่มีพื้นฐานแนวคิดมาจากทฤษฎีทางจิตวิทยา

ในกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ซึ่งมีความเชื่อว่า มนุษย์สามารถพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพที่มีอิสระในการเรียนรู้ และมีแรงจูงใจภายในของผู้เรียนเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด (สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2550: 158-159) บทบาทสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงไปอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยผู้สอนทำหน้าที่เพียงสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือการช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเริ่มต้นจากการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบ ต่อมาเริ่มมีการแนวความคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมาใช้ในระบบของห้องเรียนปกติ และถูกใช้ในบริบทการศึกษาทางไกล โดยแต่เดิมเป็นการศึกษาด้วยตนเองผ่านการอ่านเอกสารเป็นหลัก แต่เมื่อเทคโนโลยีถูกพัฒนามากขึ้น จึงมีการเพิ่มบทบาทของเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลนั้น มีงานวิจัยในต่างประเทศที่พบการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้หลักการของเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ (Scaffolding) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีพื้นฐานจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ของไวทสกี้ (Vygotsky, 1978) บนพื้นฐานที่ว่า การให้ความช่วยเหลือที่แนะแก่ผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของผู้เรียนได้ และยิ่งเชื่อในบทบาทของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเช่น การศึกษาบทบาทของอาจารย์ผ่านฐานการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาโดยผู้วิจัยนำเทคนิคการค่อย ๆ นำความช่วยเหลือออกไป (Fading) เมื่อผู้เรียนสามารถเริ่มแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ และเน้นการให้ผู้เรียนได้รับผิดชอบการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

(Radford, 2014) และมีการศึกษาการใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล (Azevedo.; Cromley.; & Seibert, 2004) ศึกษากลยุทธ์ฐานการช่วยเหลือที่มีผลต่อการกำกับตนเองของเรียนรู้ผ่านการสื่อหลายมิติ โดยให้มีกระบวนการตั้งเป้าหมาย และได้รับความช่วยเหลือจากติวเตอร์ (Tutor) ในการวางแผนการเรียนรู้และการจัดลำดับความยากง่ายของงาน มีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สภาพการจัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลแบบออกอากาศสดมีผู้สอนถ่ายทอดความรู้แบบออกอากาศสด ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตส่งสัญญาณออกไปยัง 12 หน่วยงานเรียนทั่วประเทศพร้อมกัน ในชั้นเรียนมีผู้ช่วยสอน (Teacher Assistance: TA) ประจำ 1 ท่าน ระหว่างการออกอากาศผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนผ่านทางระบบสไกด์ (Skype) พร้อมทั้งช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ที่สามารถใช้งานได้ง่าย เช่น โปรแกรมไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) รวมถึงการเรียนรู้จากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) ทั้งนี้ประเด็นสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาระบบการศึกษาทางไกลเนื่องจากบริบทการจัดการเรียนการสอนมีผู้ช่วยสอนที่ห้องรับสัญญาณปลายทาง จึงเป็นโอกาสดีที่จะใช้บริบทของผู้ช่วยสอนในการให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ออกแบบปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน และบทบาทของผู้เรียนต่อผู้เรียนในลักษณะของการมีชั้นเรียน รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ ถึงแม้จะมีการจัดผู้เรียนให้เข้าห้องเรียนคล้ายกับชั้นเรียนปกติแต่การจัดการเรียนผ่านจอโทรทัศน์ ผู้เรียนจึงต้องมีความพร้อมที่ต้องดูแลตนเองมากกว่าในห้องเรียนปกติทั่วไป การจัดการเรียนรู้จึงควรเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก โดยมีผู้ช่วยสอนเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ และอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้พัฒนาเทคนิคการสอนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียน ดังมีงานวิจัยในต่างประเทศดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่ยังไม่พบการศึกษาในบริบทของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค

นั่งร้านเสริมเรียนรู้นำไปสู่นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกลในลักษณะแบบการออกอากาศต่อไป

กรอบความคิดในการวิจัย

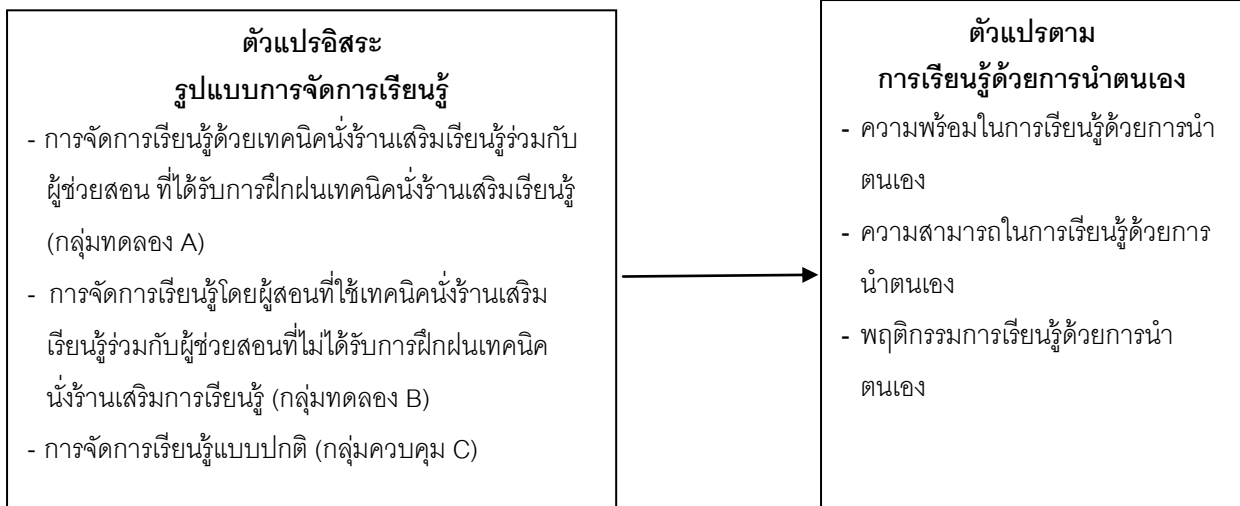
การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ที่มีต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล โดยมีฐานแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจากนักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งให้ความสำคัญกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยมองว่ามนุษย์เป็นผู้มีความสามารถและเสรีภาพที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง มนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีหากมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการและด้วยวิธีการที่ตนเองพึงพอใจ (ทศนา แชนมณี, 2557: 70-71)

สำหรับตัวแปรการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นพบว่า มีผู้ศึกษาวิจัยใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นกระบวนการ ซึ่งจะสามารถเชื่อมโยงไปสู่พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และเป็นคุณลักษณะของบุคคลนำมาสู่งานวิจัยครั้งนี้ คือ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมี 3 มิติ ได้แก่ 1) ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ใช้แนวคิดของกุกลิเอลมีโน (Guglielmino, 1977) ซึ่งเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่นำตนเองได้ 2) ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ใช้แนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของโนลส์ (Knowles, 1975) ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่เป็นลำดับขั้นตอน และ 3) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ใช้แนวคิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของคอสต้าและคาลิก (Costa & Kallick, 2004) ซึ่งเน้นลักษณะพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล

สำหรับตัวแปรจัดกระทำที่ได้นำเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ มีงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่า เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้สามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนได้จริงในระบบชั้นเรียนปกติ และถูกนำมาใช้ในระบบการศึกษาทางไกลมาแล้ว โดยส่วนใหญ่จะเป็นการ

เรียนรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตหรือการเรียนออนไลน์ (Azevedo.; Cromley.;& Seibert, 2004)

จากแนวคิดดังกล่าวนำมาสู่กรอบแนวคิดในการวิจัยผ่านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้โดยผู้สอนกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง A "ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้" กลุ่มทดลอง B "ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ไม่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้" และกลุ่มควบคุม C "ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ"

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ที่มีต่อการเรียนรู้อย่างการนำตนเองของผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกลที่ได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ (กลุ่มทดลอง A และ กลุ่มทดลอง B) มีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกลที่ได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้โดยผู้สอนและผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคการนั่งร้านเสริมเรียนรู้ (กลุ่มทดลอง A) มีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (กลุ่มควบคุม C)
3. ผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกลที่ได้รับรูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้โดยผู้สอนและผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคการนั่งร้านเสริมเรียนรู้ (กลุ่มทดลอง A) มีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับรูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้าน

เสริมเรียนรู้โดยผู้สอนแต่ผู้ช่วยสอนไม่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ (กลุ่มทดลอง B)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experiment) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรในระบบการศึกษาทางไกล ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง ที่มีหน่วยการเรียน จำนวน 12 แห่ง ได้แก่ เชียงใหม่ นครสวรรค์ ลำปาง อุตรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา สงขลา สุราษฎร์ธานี สมุทรปราการ ชลบุรี เพชรบุรี และอยุธยา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 418 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ในระบบการศึกษาทางไกล ลงทะเบียนเรียนวิชา SO60101 บุคลิกภาพและสัมพันธภาพทางสังคมซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยกำหนดจากหน่วยการเรียนที่อยู่ในพื้นที่ภูมิภาคใกล้เคียงกัน คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อจำกัดความแตกต่างทางด้านภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างให้มีความใกล้เคียงกันมากที่สุด

จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายเข้าสู่การทดลอง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน ได้แก่ กลุ่มทดลอง A หน่วยการเรียนนครราชสีมา ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ กลุ่มทดลอง B หน่วยการเรียนขอนแก่น ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ไม่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมการเรียนรู้ และกลุ่มควบคุม C หน่วยการเรียนอุดรธานีได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 90 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) หรือตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ และผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้
2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองใน 3 มิติ ได้แก่ ความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง โดยแจกแบบวัดความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล รายวิชา SO60101 บุคลิกภาพและสัมพันธภาพทางสังคมมีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ จำนวน 6 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง ระยะเวลาเก็บข้อมูล ทดลองด้วยการออกอากาศสดผ่านระบบอินเตอร์เน็ต ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2562
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองทันที โดยแจกแบบวัดความพร้อม ความสามารถ และ

พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปร ได้แก่ แบบวัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผู้วิจัยใช้แบบวัดของ สุจินดา ประเสริฐ (2554) ประกอบด้วยแบบวัด 3 ฉบับ คือ แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 73 ข้อ ใน 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ การรับรู้ของบุคคลว่าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ความรักในการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ การมุ่งอนาคต และการใช้ทักษะการเรียนรู้พื้นฐานและทักษะการแก้ไขปัญหา มีความเชื่อมั่นด้วยคำสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทท์เท่ากับ .92

แบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 43 ข้อ ใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การระบุแหล่งทรัพยากรในการเรียนรู้ การเลือกและประยุกต์ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม และการประเมินผลการเรียนรู้ มีความเชื่อมั่นด้วยคำสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทท์เท่ากับ .92

แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 46 ข้อ ใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการตนเอง การตรวจสอบตนเอง และการเปลี่ยนแปลงตนเอง มีความเชื่อมั่นด้วยคำสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทท์เท่ากับ .91

- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล ลักษณะออกอากาศสดรายวิชา SO60101 บุคลิกภาพและสัมพันธภาพทางสังคม ซึ่งมีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ จำนวน 6 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยการ

นำตนเอง พร้อมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนทางไกล จากนั้นนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้มาปรับปรุงเพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างตามแผนการวิจัยที่วางไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 90 คน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 3 รูปแบบ ได้แก่ กลุ่มทดลอง A ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ กลุ่มทดลอง B ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนที่ใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ไม่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ และกลุ่มควบคุม C ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ปรากฏผลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง A		กลุ่มทดลอง B		กลุ่มควบคุม C		รวม	
	(n=30)		(n=30)		(n=30)		(n=90)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	11	36.67	12	40.00	6	20.00	29	32.22
หญิง	19	63.33	18	60.00	24	80.00	61	67.78
อายุ	M =	19.20	M =	19.80	M =	19.53	M =	19.51
	SD =	1.48	SD =	1.26	SD =	1.14	SD =	1.43

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 67.78 เป็นเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.22 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 19 ปี

สำหรับผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำแนกตามกลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง A กลุ่มทดลอง B และกลุ่มควบคุม C ปรากฏผลใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	กลุ่มทดลอง A	กลุ่มทดลอง B	กลุ่มควบคุม C
	M (SD)	M (SD)	M (SD)
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง			
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (ช่วงคะแนน = 73-365)			
- ก่อนการทดลอง	252.30 (13.60)	243.96 (14.84)	238.63 (6.44)
- หลังการทดลอง	288.33 (18.54)	264.40 (23.00)	256.90 (8.83)
ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (ช่วงคะแนน = 43-215)			
- ก่อนการทดลอง	159.10 (12.38)	149.56(13.07)	142.50 (12.33)
- หลังการทดลอง	184.36 (12.26)	169.56 (15.14)	161.30 (8.76)
พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (ช่วงคะแนน = 46-276)			
- ก่อนการทดลอง	178.30 (15.04)	177.16 (13.00)	176.43 (8.43)
- หลังการทดลอง	206.22 (15.86)	189.73 (22.06)	194.01 (7.49)

จากตารางที่ 2 พบว่า ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล ทั้งกลุ่มทดลอง A ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ และกลุ่มทดลอง B ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ไม่ได้รับการ

ฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยของความพร้อม ความสามารถและพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ภายหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพร้อม ความสามารถและพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) ปรากฏผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณของตัวแปรตัวการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ตามกลุ่มทดลอง A กลุ่มทดลอง B และกลุ่มควบคุม C

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Type III SS	df	Mean Square	F	p
ระหว่างกลุ่ม	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	16171.089	2	8085.544	25.501*	.000
	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	8194.489	2	4097.244	26.926*	.000
	พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	6883.622	2	3441.811	12.993*	.000
ความคลาดเคลื่อน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	27584.567	87	371.064		
	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	13238.633	87	152.168		
	พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	23041.367	87	264.843		
รวม	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	6598817.000	89			
	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	2676087.000	89			
	พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	3417553.000	89			

*p<.05

จากการตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณของตัวแปรการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ตามกลุ่มทดลอง A กลุ่มทดลอง B และกลุ่มควบคุม C แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีผลต่อความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในแต่ละรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความพร้อม ความสามารถ และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำแนกตามการได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ตัวแปร	การเปรียบเทียบรายคู่	ความแตกต่างจำแนกตามการได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้	Std. Error	p-value
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	A-B	23.93*	4.59	.000
	A-C	31.43*	4.59	.000
	B-C	7.50	4.59	.238
ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	A-B	14.80*	3.18	.000
	A-C	23.06*	3.18	.000
	B-C	8.26*	3.18	.030
พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	A-B	16.46*	4.20	.001
	A-C	20.10*	4.20	.000
	B-C	3.63	4.20	.664

*p<.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ระหว่างกลุ่มทดลอง A กับ กลุ่มทดลอง B กลุ่มทดลอง A กับกลุ่มควบคุม C และกลุ่มทดลอง B กับกลุ่มควบคุม C มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านความพร้อม และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ระหว่างกลุ่มทดลอง A กับ กลุ่มทดลอง B และกลุ่มทดลอง A กับกลุ่มควบคุม C ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระหว่างกลุ่มทดลอง B กับกลุ่มควบคุม C มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกลที่ได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยความพร้อม ความสามารถและพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการปกติสำหรับวิธีการของเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ที่ผู้สอนได้เลือกใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การอธิบาย การยกตัวอย่าง การให้คำชี้แนะ ตั้งคำถาม และสรุปการเรียนรู้ด้วยผังมโนทัศน์ด้วยตัวผู้เรียนเองทุกครั้ง โดยในกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ของไวทสกี้ (Vygotsky, 1978) บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การให้ความช่วยเหลือชี้แนะแก่ผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของผู้เรียนได้กระบวนการดังกล่าวจะถูกให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนซึ่ง

มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้สอนและผู้ช่วยสอนจะทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ก็จะต้องช่วยเหลือ ซึ่งจะเห็นได้ว่าวิธีการเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้

นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในกลุ่มทดลอง A และกลุ่มทดลอง B มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม C อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งลักษณะของความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Competences of Self-directed Learning) มีลักษณะเป็นกระบวนการทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การระบุแหล่งทรัพยากรในการเรียนรู้ การเลือกและประยุกต์ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม และการประเมินผลการเรียนรู้ (Knowles, 1975) เมื่อผู้เรียนสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองในทุกขั้นตอนเมื่อสามารถเข้าใจกระบวนการก็จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

ในเชิงพฤติกรรมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล สอนทอง (2556) การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการสอนแบบสแกฟโฟลด์ที่ส่งเสริมจิตลักษณะ ชั้นทักษะ และความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์ พบว่า ทั้งตัวแปรความสามารถในการเขียนบทความวิชาการ และตัวแปรลักษณะทางจิต ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนในการเขียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อการเขียนบทความเชิงวิชาการ และชั้นทักษะในการเขียนบทความเชิงวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบสแกฟโฟลด์ ซึ่งเป็นการพัฒนาในแง่ของกระบวนการเขียนบทความวิชาการ ทดลองสามารถพัฒนากระบวนการได้ดี

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหนึ่งร้านเสริมเรียนรู้จากผู้สอนร่วมกับผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกเทคนิคหนึ่งร้านเสริมเรียนรู้ด้วยจะมีคะแนนทั้ง 3 มิติดีกว่ากลุ่มควบคุม ในขณะที่กลุ่มทดลอง B ที่ไม่ได้ฝึกผู้ช่วยสอนจะมีคะแนนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญเพียงแคบบางด้าน ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความสำคัญของผู้ช่วยสอนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลแบบออกอากาศสด หากได้รับการฝึกฝนจะส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนได้ดีขึ้น ฉะนั้นในระบบทางไกลถึงแม้ผู้สอนกับผู้เรียนจะอยู่ห่างกัน แต่การมีผู้ช่วยสอนเข้ามาช่วยเหลือจะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อม ความสามารถ และก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ ดังนั้นบทบาทของผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนจะสามารถช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Radford พบว่า ผู้ช่วยสอนที่อยู่ในชั้นเรียนมีบทบาทสำคัญโดยเฉพาะการใช้เทคนิคการสาธิต และการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง (Radford, 2014) ซึ่งเป็นวิธีการในเทคนิคหนึ่งร้านเสริมเรียนรู้

ผู้เรียนที่ได้รับระบบการศึกษาทางไกลแบบออกอากาศสด ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียนมีความสำคัญ ลักษณะงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความ

คิดเห็น ทั้งในหน่วยการเรียนรู้ และระหว่างหน่วยการเรียนรู้ รวมถึงเครื่องมือที่ใช้ เทคโนโลยีต่างๆ ที่เข้ามาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยที่ใช้เทคนิคหนึ่งร้านเสริมเรียนรู้กับการศึกษาในระบบทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต เพิ่มปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ หรือการสร้างองค์ความรู้ เช่นงานวิจัยที่เน้นการเรียนรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตหรือการเรียนออนไลน์ ผู้สอนสร้างเว็บไซต์หรือโปรแกรมให้ผู้เรียนเข้ามาใช้งานผ่านระบบ เพิ่มเครื่องมือการปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนผ่านช่องทางกล่องข้อความสนทนา หรือการตั้งโปรแกรมตอบคำถาม (สนธิ ทวีเมืองชัย, 2552)

กระบวนการจัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลแบบออกอากาศสด ผู้สอนหลักต้นทางเป็นผู้จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้และทำหน้าที่หลักในการถ่ายทอดเนื้อหาของรายวิชา โดยมีผู้ช่วยสอนที่ปลายทางในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ช่วยดูแลความเรียบร้อยและจัดการเรียนรู้ตามที่ผู้สอนแนะนำ จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ช่วยสอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคหนึ่งร้านเสริมเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ดี โดยก่อนดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบออกอากาศสด ผู้สอนหลักได้ฝึกฝนผู้ช่วยสอนในกลุ่มทดลอง A เพื่อให้ผู้ช่วยสอนได้ทราบแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหนึ่งร้านเสริมเรียนรู้ และรับทราบแนวทางให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อผู้สอนหลักจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมตามรูปแบบการให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างเป็นขั้นตอน รวมถึงผู้เรียนแต่ละคนต้องการความช่วยเหลือที่แตกต่างกันตามแนวคิดพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ คือ บริเวณที่ผู้เรียนกำลังจะเข้าใจในบางสิ่งบางอย่าง แต่การแก้ปัญหาที่เกินกว่าระดับพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนที่จะทำได้ หากผู้เรียนได้รับคำแนะนำ กระตุ้น หรือชักจูงจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมากกว่า เช่นครูจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นที่รอยต่อของพัฒนาการที่แตกต่างกัน สำหรับบางคนอาจจะต้องการความช่วยเหลือในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพียงเล็กน้อย ขณะที่บางคนสามารถเรียนรู้แบบก้าวกระโดดต่อไปด้วยความช่วยเหลือที่น้อยมาก และอาจจะเป็นไปได้ว่า ผู้เรียนบาง

คนอาจต้องการความช่วยเหลือมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งความช่วยเหลืออาจแตกต่างกันในแต่ละครั้งขึ้นอยู่กับเรื่องที่ต้องการทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น พื้นที่รอยต่อของพัฒนาการจึงไม่มีความคงที่ ไม่มีความแน่นอน สามารถแปรเปลี่ยนได้ ซึ่งการแปรเปลี่ยนนั้นได้ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้น (Vygotsky, 1978: 86) ผู้ช่วยสอนจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือดูแลผู้เรียนที่ปลายทาง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองจึงถอดความช่วยเหลือออก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดีกว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบปกติ ดังนั้นผู้สอนจึงควรนำเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ไปใช้จัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลแบบการออกอากาศสด

แต่ถ้านำไปใช้เพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการเรียนรู้นอกจากผู้สอนหลักใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้แล้ว ควรฝึกผู้ช่วยสอน (TA) ให้สามารถใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้ด้วยจะทำให้ได้ผลกับผู้เรียนดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ คือ การทดลองในสภาพของการเรียนจริงที่ต้องมีความสัมพันธ์กับคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร ดังนั้นกิจกรรมที่จัดขึ้นต้องเชื่อมโยงทั้ง 2 ประเด็น คือ เนื้อหารายวิชา และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กล่าวได้ว่าเป็นข้อจำกัดในแง่เนื้อหารายวิชา การวิจัยครั้งต่อไปสามารถนำเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับการสอนทางไกลในรูปแบบอื่น ๆ หรือในชั้นเรียนแบบปกติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัยแผนงานเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ตามทิศทางการยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม: ประเภทบัณฑิตศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติประจำปี 2562

บรรณานุกรม

- ดวงกมล สอนทอง. (2556). การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการสอนสแกฟโฟลด์ที่ส่งเสริมจิตลักษณะชั้นหะ และความสามารถในการเขียนบทความเชิงวิชาการของ นักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์. ปรินญาณินพนธ์วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทีศนา เขมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- สนธิ เตีเมืองซ้าย. (2552). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีการช่วยเสริมศักยภาพทางการเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุจินดา ประเสริฐ. (2554). ผลของการพัฒนาแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ปรินญาณินพนธ์วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2550). จิตวิทยาการศึกษา. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ .
- สุมาลี สังข์ศรี. (2545). การจัดการศึกษานอกระบบด้วยวิธีการศึกษาทางไกล เพื่อการศึกษาตลอดชีวิตม :นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Azevedo, Roger. Cromley, Jennifer G. & Seibert, Diane. (2004). Dose adaptive scaffolding facilitate students' ability to regulate their learning with hypermedia?. *Contemporary educational psychology*. 29, 344-370.
- Costa, L. Arthur & Kallick, Bena. (2004). *Assessment strategies for self-directed learning*. Thousand Oaks, California: Corwin press/Sage Publication.
- Guglielmino, L.Madsen. (1977). *Development of the self-directed learning readiness scale*. Dissertation Abstract International. University of Geogia.
- Knowles, M. (1975). *Self-directed learning: a guild for learners and teachers*. Chicago: Association Press.
- Radford, J. (2014). Forsting Learning independence through heuristic scaffolding: A valuable role for teaching assistants. *International Journal of Education Research*. 63, 116-126.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in Society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.